

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात जन्म-मृत्यु नोंदणीकरिता आवश्यक कोरे नमुने छपाई करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: जमृनों-२०२४/अनौ.सं.क्र.०४/प्र.क्र.३०/कु.क.२

गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत, १० मजला, बी- विंग,

मंत्रालय, एल.टी.मार्ग, मुंबई -४०० ००९.

दिनांक :- २४ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा -

- १) उप संचालक,आरोग्य सेवा,(आमाजीआ),पुणे यांचे पत्र क्रमांक : उसंआसे/आस्था/कक्ष ८५६/भांडार/प्रशासकीय मान्यता /१२५९-५९१/२०२५,दिनांक १५.०९.२०२५ .
- २) शासन निर्णय ,वित्त विभाग क्र.विअप्र-२०२२३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम,भाग-२,दिनांक १७.०४.२० १५.

प्रस्तावना :-

उप संचालक,आरोग्य सेवा (आ.मा.जी.आ) तथा उपमुख्य निबंधक ,जन्म-मृत्यु नोंदणी,महाराष्ट्र राज्य पुणे-१ यांचे कार्यालय हे जन्म-मृत्यु नोंदणीचे राज्यस्तरीय कार्यालय असून सदर कार्यालयामार्फत भारत सरकारच्या जन्म-मृत्यु नोंदणी नोंदणी अधिनियम,१९६९ मधील तरतुदीनुसार व महाराष्ट्र जन्म-मृत्यु नोंदणी नियम,२००० नुसार राज्यात जन्म-मृत्यु नोंदणी कार्यक्रम राबविण्यात येतो. सदर अधिनियमान्वये ग्रामीण भागातील जन्म-मृत्युच्या नोंदणी करण्यासाठी तसेच सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या आरोग्य संस्थांमध्ये जन्म-मृत्युच्या नोंदी करण्यासाठी रजिस्टरचा उपयोग होतो.त्यानुषंगाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात जन्म-मृत्यु नोंदणीकरिता आवश्यक असलेले रजिस्टरचे कोरे नमुने उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय दिनांक ०१.१२.२०२६ अन्वये खरेदी कक्ष,मुंबई यांचेकडून करून घेण्यात येणार असून त्याकरिता आवश्यक खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव उपसंचालक,आरोग्य सेवा (आ.मा.जी.आ),पुणे यांनी संदर्भाधिन क्र १ येथील दिनांक १५.०९.२०२५ च्या पत्रान्वये सादर केला आहे.जन्म-मृत्यु नोंदणी करिता आवश्यक असलेले रजिस्टरचे कोरे नमुने छपाईकरिता लेखाशिर्ष क्र.२२१०१०९१ (२१)-पुरवठाव सामुग्री या बाबीअंतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात रु.३०.२८ लक्ष इतकी रक्कम आवश्यक असून त्यापैकी ८०.०० लक्ष इतकी रक्कम अर्थसंकल्पित असून त्यापैकी रक्कम रु.४९.७२ लक्ष इतका निधी जन्म-मृत्यु नोंदणी छपाईची थकित देयके अदा करण्यासाठी BDS प्रणालीवरून १४.०७.२०२५ रोजी वितरित करण्यात आला आहे. सन २०२२-२३ मध्ये शासकीय मुद्रणालयाकडून जन्म-मृत्यु कोरे नमुने छपाई करून घेण्यात आली असल्याने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात जन्म-मृत्यु नोंदणीकरिता आवश्यक असलेले रजिस्टरचे कोरे नमुने छपाईकरिता अर्थसंकल्पित रकमेतून शासकीय मुद्रणालयाकडून छपाईकरिता येणा-या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

जन्म-मृत्यु नोंदणी करीता आवश्यक असलेले रजिस्टरचे कोरे नमूने छपाई करिता खाली दर्शविलेल्या विवरणपत्रानुसार लेखाशिर्ष क्र.२२१०१०९१ (२१)-पुरवठा सामुग्री या बाबीअंतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पित रुपये ८०,००,०००/- इतक्या निधीपैकी शिल्लक असलेल्या रु ३०.२८ या निधीपैकी बिडीएस प्रणालीवर दि.३१ मार्च,२०२६ पर्यंत वितरित होणा-या अनुदानाच्या मर्यादेत खर्च भागविण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

विवरणपत्र

अ. क्र.	नमुना क्रमांक	रजिस्टरमधील पानांची संख्या	एकूण रजिस्टरची संख्या	छपाई करिता एका रजिस्टरची अंदाजे रक्कम	एकूण अंदाजित रक्कम रुपये
१	२	३	४	५	६
१	जन्म नमुना क्र.१	२५	२१४१५	३५	७४९५२५
२	मृत्यु नमुना क्र.२	२५	८४९२	३५	२९७२२०
३	उपजत मृत्यु नमुना क्र.३	२५	३७१०	३५	१२९८५०
४	मासिक अहवाल गोषवारा नमुना क्र.११,१२ व १३	२५	४७६५	३५	१६६७७५
५	जन्म नोंदणी / प्रमाणपत्र अदायगी अहवाल	२००	१२३८	२१०	२५९९८०
६	मृत्यु नोंदणी / प्रमाणपत्र अदायगी अहवाल	२००	११७१	२१०	२४५९१०
७	मृत्युंच्या कारणांचे सर्वेक्षण (ग्रामिण) योजना नमुना - “क” मृत्युंचे कारण,	२००	११८१	२१०	२४८०१०

८	मृत्युच्या कारणांचे वैद्यकीय प्रमाणपत्र नमुना क्र.४,	३०	१०८५९	४५	४८८६५५
९	मृत्युच्या कारणांचे वैद्यकीय प्रमाणपत्र नमुना क्र.४ अ	३०	८६८२	४५	३९०६९०
एकूण					२९७६६५५

अटी:-

- १) सदर जन्म/ मृत्युच्या नोंदणी रजिस्टरच्या छपाईची आवश्यकता /शहनिशा करुन शासकीय मुद्रणालयाकडून छपाई करुन घेण्यात यावी.
  - २) जन्म-मृत्युच्या नोंदणीच्या छपाई करण्यात येणा-या रजिस्टरचा पुरवठा झाल्यानंतर सदर रजिस्टर विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहित मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
  - ३) सदर खर्च लेखाशिर्ष क्र.२२१० १०९१,(२१) पुरवठा व सामुग्री या लेखाशिर्षातर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर अनुदानापैकी बिडीएस प्रणालीवर वित्तित केलेल्या अनुदानाच्या मर्यादेतच करावा.तसेच खर्च केलेल्या रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
  - ४) सदर जन्म-ज्मृत्यु नोंदणीच्या रजिस्टर छपाईची द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही,याची दक्षता घेण्यात यावी.
  - ५) शासन निर्णय,वित्त विभाग,क्रमांक विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम,भाग-२,दिनांक १७.०४.२०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८,भाग-पहिला,उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४, नियम क्रमांक ७ समोरील स्तंभ क्रमांक .६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.
२. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ५ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित कार्यक्रम प्रमुख यांची तसेच आरोग्य सेवा आयुक्तालयाची राहिल.
३. शासन निर्णय,वित्त विभाग,क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम,भाग-२,दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनुक्रमांक

४, नियम ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार सदर प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२५११२४१६०८४७३५१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वैभव ग. कोष्टी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२ (लेखापरीक्षा/(लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
२. अधिदान व लेखा कोषागार, मुंबई.
३. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई
५. संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई, पुणे.
६. संचालक, शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री व प्रकाशनालय, मुंबई.
७. सह संचालक आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
८. उप संचालक, आरोग्य सेवा (आमाजीआ) तथा उपमुख्य निबंधक, जन्म मृत्यू, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. प्रशासकीय अधिकारी, उप संचालक, आरोग्य सेवा (आमाजीआ) तथा उपमुख्य निबंधक, जन्म मृत्यू, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१०. निवडनस्ती (कु.क १ व २).